

Dění událostné (a neudálostné)

Ve světě kolem sebe vidíme stále nějaké změny a pohyby. Je jich tolik a tak rozmanitých, že jsme tím někdy až zmateni a máme tendenci se více všímat jen skutečností, které se mění málo nebo zdánlivě vůbec nemění. Přesto se zdá být tato orientace na to, co je spíš trvalé, vlastně nepůvodní, dalo by se snad říci nepřírozená. Žába, která odněkud pozoruje své okolí, přezírá všechno neměnné, ale je soustředěna na to, co se hýbe. Pokud se nějaká moucha v její blízkosti zdržuje veškerého pohybu, žába si jí vůbec nevšimne, ačkoli jde o její důležitou potravu. Ovšem ne každý pohyb takovou žábu upoutá, nýbrž jen některý typ; pohybující se stéblo nebo lístek její pozornost nevzbudí. Kdybychom si připravili takový pokus, v němž bychom žábě zblízka ukázali nějakou uspanou, ale živou mouchu nebo kobylku a tou bychom pravidelně pohybovali sem a tam, žába by si jí asi rovněž nevšímala. Z toho je patrné, že už i nižší obratlovec je schopen náležitě rozlišovat mezi pohyby nějak významnými a z jeho hlediska nevýznamnými. Člověk jako bytost myslící a rozumně rozvažující by to musel upřesnit: je rozdíl mezi pohyby neorganickými a pohyby, prozrazujícími život. Nebo ještě lépe, mezi děním událostným a děním neudálostným, tedy pouhými procesy.

(Písek, 141226-1.)